

Umelec od prírody ľavicový?

Tomasz A. Żak

21. novembra 2019 ✚ Spoločnosť

Problém dnešných umelcov spočíva predovšetkým v tom, že umenie je pre nich na jednej strane prejavom vzbury, kým na druhej strane sú odkázaní slúžiť štátnym inštitúciám alebo takzvanému „trhu“. To musí, samozrejme, umelca doviesť k zrade: buď seba samého a svojej citlivosti, alebo k zrade širšie chápanej ako popretie vlastnej kultúry, národnosti a následne aj viery v Boha. Väčšinou sa najprv zriekajú Boha, lebo to je súčasťou ich „vzbury“, je to najľahšie a okrem toho „umelecký ateizmus“ sa aj dobre predáva.

Zdroj: pixabay.com

Podľa všeobecne rozšíreného názoru je umelec akosi zo samotnej svojej umeleckej podstaty ľavicový. Táto teória má veľmi dlhú bradu. A pod tým starým strniskom sa skrýva príšerná fyziognómia.

Nie je to novinka dnešnej doby, že každé aj to najhoršie svinstvo a nehanebnosť sa neraz vydáva za umenie. Všetky revolúcie mali svojich bardov a apologétov. Aktívnym jakobínom hlasujúcim za gilotínu pre kráľa bol maliar Jacques David. Osobitným výhodám sa tešil spisovateľ a patologický erotoman de Sade, kým jeho kolega, nihilista a slobodomurár Jean Jacques Rousseau, sa stal akýmsi guru pre ďalšie pokolenia revolucionárov.

Obdobou Rousseaua v sovietskom Rusku bol kultúrny teoretik Anatolij Lunačarskij. Tento bolševický komisár dlhé roky rozhodoval o školstve v Sovietskom zväze, čo pri jeho fixnej idei o potrebe nahradiť rodinu spoločenskými organizáciami (čítaj: štátom) viedlo k otupeniu ľudských pocitov celých generácií indoktrinovaných sovietskych ľudí. Bol to on, ktorý povedal: *Ak revolúcia môže dať umeniu dušu, potom umenie môže dať revolúcii svoju reč.*

Majstrom revolučnej reči sa stal Vladimír Majakovskij – ikona ľavice, nie menšia ako Che Guevara. Tento mimoriadne talentovaný básnik vo svojom privátnom živote podporoval permissivizmus a vo svojej tvorbe komunizmus. Trochu (ale iba trochu) udivuje jeho vytrvalá popularita medzi zástancami slobody akéhokoľvek druhu v kombinácii s jeho vierou, ako je napríklad slávna kolektivistická fráza v holde na počesť Lenina: *Jeden je nula, ak je sám, jeden, nech je to hocikto, nezdvihne ani päťpalcový*

trám. Strana – to sú milióny ramien, navzájom zomknutých stuha. Strana je nesmrteľnosť našej veci...

Takýchto „od prírody ľavicových“ umelcov by sme tu mohli menovať a citovať desiatky. Takých, ktorí ospevovali všetky možné morbídnosti a genocídy v dejinách akosi automaticky spájané s ľavicovým pohľadom na svet, alebo tie najhoršie svinstvá zaobalovali do lyrického pozlátka. A tak je to až dodnes, hoci dnešní „červení“ nás presviedčajú, že ich vzburá má korene v „hnutí roka 68“, čiže v takzvanom proteste „detí kvetín“. A ak sa už odvolávajú na niektoré mená, potom počúvame o Warholovi, Morrisonovi, Ginsbergovi.

Hoci sa moderná kultúrna ľavica dištancuje od svojich krvavých ideologických predkov a hlási sa radšej k beatnikom či hippisákom, nechtiac ukazuje svoju pravú tvár, čiže kontrakultúrny svetonázor. A kontrakultúra je predsa len čosi proti kultúre, čosi bez kultúry. Preto sa nečudujme všadeprítomnej dekonštrukcii v umení. Umelci tohto druhu nemôžu tvoriť inak.

Sovietski čekisti sa vyznačovali znesväcovaním kostolov, španielski republikáni vraždením kňazov a znásilňovaním mníšok, oni „iba“ vešajú genitálie na kríž alebo spievanie kolied ilustrujú sexuálnym stykom. A k tomu všetkému pokrytectvo veľké ako Himaláje. Hoci majú inštitúcie, dotácie, príspevky, médiá a kto vie, čo ešte, stále majú pocit, že kvôli útlaku zo strany konzervatívnej, katolíckej a martyrologickej spoločnosti sú vylučovaní z kultúry.

Foto: Sartre s Che Guevarom, zdroj: wikipedia.com

V skutočnosti všetko, čo títo „rebelujúci“ úplatní umelci ponúkajú ako objavné a avantgardné, tu už raz bolo. A to najčastejšie v stredoveku: v ére, o ktorej sa postmodernisti vyjadrujú vždycky pejoratívne a ktorá je pre nich synonymom úpadku umenia a zotročovania. Hoci práve vtedy všetky oblasti umenia dosiahli vrchol svojich technických možností a obsahová stránka diel stále ohromuje svojím novátorstvom a nadčasovosťou. Existuje však jeden zásadný rozdiel, pokiaľ ide o zmysel každej umeleckej činnosti a spočíva v tom, či umelec chce venovať plody svojho talentu Kristovi, alebo či sa už pri vzniku svojho prvého diela dohaduje s Mefistofelom. Umelecká práca zasvätená Pánovi zásadne mení umelcovu motiváciu a umiestňuje ho presne na miesto, o ktorom sníva každý umelec – do sveta plnej tvorivej slobody. Toto je jediná ozajstná sloboda – pretože ju nikto nenadekrétoval, ani od nikoho nebola kúpená, ale je výsledkom slobodnej voľby, ktorú nám dal Stvoriteľ. Umenie sa zrodilo pred oltárom, pretože umelec je svojou prirodzenosťou zahľadený na Boha.

Naša ľavica ide v stopách ľavičiarov západnej Európy – za posledné desaťročia monopolizovala všetky kultúrne poslilstvá v oblasti takzvaného prestížneho umenia, čiže toho, ktoré politickým elitám prináša hodnoty, záujmy, názory a interpretáciu všetkých javov. A tieto elity infikované kultúrnym marxizmom riadia inštitúcie, ktoré formujú kultúrnu politiku, a tieto trendy potom prenášajú do celej spoločnosti. V tejto situácii ani národný záujem ani katolícka interpretácia života nemajú šancu šíriť sa. Sú – ako sa hovorí

-, „cenzurované“. A umelci, ktorí takto cítili a v tomto duchu tvorili, boli vylúčení z možnosti normálne tvoriť, lebo boli ekonomicky spapuperizovaní. A s tým sa ochudobnila aj naša vlasť. Geto, v ktorom sme zavretí, má iba jeden cieľ – izolovať národ od sociálnej komunikácie, aby ľudia náhodou opäť neuverili v Boha a znova nezačali milovať svoju vlasť.

Tomasz Żak – spisovateľ, publicista a scenárista, tvorca a režisér divadelnej skupiny Teatr Nie Teraz.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/umelec-od-prirody-lavicovy/>